

Asia: VN/18153/2021

Lausuntopyyntö koskien Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan valtion maalle perustettavia luonnonsuojelualueita

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Muhoksen Metsänkulkijat ry

Puheenjohtaja Juho Lusua

Suokylän Eräpojat ry

Puheenjohtaja Antti Haltsonen

Lausunto

Asia: VN/18153/2021

LAUSUNTO LÖYTÖSUON-KARPASSUON-REIKÄSUON SEKÄ PÄIJÄNTEEN - VÄLISUON JA RUOSTESUON
LUONNONSUOJELUALUEIDEN METSÄSTYSKÄYTÖSTÄ

Yleistä

Muhoksen Metsänkulkijat ry ja Suokylän Eräpojat ry kiittävät mahdollisuudesta jättää asetusluonnoksesta lausunnon ja lausuvat seuraavaa.

Muhoksen Metsänkulkijat ry:llä on toistaiseksi voimassa olevat metsästysvuokrasopimukset numerot 40211 (pienriista) ja 40206 (hirvi) Metsähallituksen kanssa. Vuokra-alueen koko on hirvenmetsästyksen osalta 1463 hehtaaria ja pienriistanmetsästyksen osalta 828 hehtaaria. Osa vuokratusta alueesta kuuluu valmistelussa olevien Löytösuo-Karpas-suo-Reikäsuo luonnonsuojelualueeseen.

Suokylän Eräpojat ry:llä on toistaiseksi voimassa oleva metsästysvuokrasopimus numero 39937 Metsähallituksen kanssa. Vuokra-alueen koko on yhteensä 1539 hehtaaria. Suurin osa vuokratusta alueesta kuuluu valmistelussa olevaan Löytösuo-Karpas-suo-Reikäsuo luonnonsuojelualueeseen. Päijänteen-Välisuo ja Ruostesuo luonnonsuojelualueesta vuokrasopimus koskee Ruostesuo aluetta.

Valmistelussa olevat alueet muodostavat osan Muhoksen Metsänkulkijat ry:n metsästysalueesta sekä merkittävän ja keskeisen osan Suokylän Eräpojat ry:n metsästysalueesta. Jos valmisteilla olevalle suojelualueelle tulee asetusluonnoksessa mainittuja metsästys-rajoituksia, se vaikuttaa haitallisesti paikallisten ihmisten metsästysharrastukseen, mutta myös ympäröivien ja osin suojelualueen sisällä olevien yksityisomistuksessa olevien alueiden metsästyskäyttöön. Muhoksen Metsänkulkijat ry:n maksavia jäseniä on 87 henkilöä. Suokylän Eräpojat ry:n maksavia jäseniä on 104 henkilöä. Näiden henkilöiden tärkeään harrastukseen suojelupäätökset vaikuttavat suoraan.

Löytösuo-Karpas-suo-Reikäsuo, sekä Ruostesuo alueella on säästynyt takavuosien voimakkaalta metsätaloudelliselta hyödyntämiseltä arvokkaita suoalueita, joiden elinympäristöjen suojeleminen koetaan myös metsästäjien parissa erittäin toivottavaksi toiminnaksi. Samalla toivottaisiin, että suunnitellulla suojelualueella ennallistettaisiin suoalueita, joita on aikaisemmin ojitettu, sillä ne aikoinaan tehdyt toimenpiteet vaikuttavat epäsuotuisasti suojelualueen vesitasapainoon ja suojeltavien elinympäristöjen laatuun.

Aikaisemmat lausunnot

Kumpikin lausunnonantaja on antanut ensimmäisen kirjallisen lausunnon 24.4.2018. Varsinaiset kuulemistilaisuudet järjestettiin niin nopealla aikataululla, ettei metsästysseuroista saatu kuulemistilaisuuksiin edustusta paikalle.

Alueen muu virkistyskäyttö

Löytösuo-Karpas-suo-Reikäsuo alueen muu virkistyskäyttö metsästyksen lisäksi on syrjäisestä sijainnista johtuen vähäistä. Alueella ei ole rakennettuja retkeilypaikkoja tai reittejä. Suojelualueella ei ole sellaisia vesistöjä, joilla harrastettaisiin kalastusta merkittävässä määrin. Alueen suojärvien kalakanta on vaatimaton. Alueella harrastetaan jonkin verran sienien ja marjojen keräilyä, joka rajoittuu etupäässä hirven- ja metsäkanalintujen metsästyskauden ulkopuolelle. Metsästys ja muu luonnon käyttö on ollut hyvin sovitettavissa toisiinsa, eikä metsästys vaaranna alueen muuta virkistyskäyttöä. Seudun voimakas hirvikärpaskanta on vähentänyt ihmisten intoa

alkusyksyn marjastukseen, sienestykseen ja retkeilyyn. Paikoitelleen erittäin vaikeakulkuinen maasto on myös omiaan vähentämään innostusta retkeilyyn.

Hirvi

Asetusluonnoksen mukaan suojelualueella sallitaan hirvenmetsästys ilman rajoituksia. Siltä osin asetuseruonnos tyydyttää lausunnonantajia ja asetuksen toivotaan siltä osin pysyvän esitetysssä muodossa.

Laajojen erämaisten alueiden johdosta lausunnonantajat harrastavat hirvenmetsästyksistä lähes pelkästään pysäyttävien koirien avulla. Suojelualueen sisälle jääviä yksityishenkilöiden maita on vuokrattu hirvenmetsästykseseen ja niiden alueiden käyttäminen estyisi kokonaan, jos hirvien metsästäminen suojelualueella kielletäisiin. Samoin suojelualue katkaisee paikoitellen yhteyden vuokratuille metsästyksalueille, jos ajatellaan maastoja, jotka ovat edes jollakin tavalla kesäaikaan kulkukelpoisia. Alueen pilkkoutuminen vaikeuttaisi merkittävästi tai jopa paikoittain tekisi mahdottomaksi hirvien pyytämisen tehokkaalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Koiran avulla tapahtuva hirvenmetsästys vaatii onnistuakseen laajoja yhtenäisiä metsästyksalueita.

Alueen metsät ovat maastosta johtuen mäntyvoittoisia kuivia kankaita. Seudulla on runsaasti sopivan ikäisiä mäntytaimikoita yksityisten metsänomistajien mailla, joita hirven talven tullen tuhoavat. Hirsijärven alue on hirvien talvehtimisalueita ja hirvikannan verottaminen vähentää alueen mäntytaimikoille aiheutuneita tuhoja. Laajaksi suunniteltu suojelualue muodostuisi hirville turva-alueeksi mikä vaikeuttaisi merkittävästi tavoitteiden mukaista hirvikannan verottamista.

Metsäkanalinnut

Löytösuo-Karpassuo-Reikäsuo ja Ruostesuo suojelualuevalmistelussa mukana olevat alueet ovat myös keskeistä ja erittäin tärkeää metsäkanalintujen metsästyksaluetta. Alueella on vahva metsäkanalintujen kanta. Metsäkanalinnut ovat hirven ja jäniksen ohella seurojen tärkeimpiä metsästettäviä lajeja. Myös metsäkanalintujen metsästyksessä käytetään vapaasti irrallaan liikkuvia koiria, joiden käyttäminen metsästyksessä ja koirien harjoittaminen muuttuisivat vaikeaksi ja jopa mahdottomaksi. Metsästyseurojen vuokraamia alueita jää suojelualueen saartamiksi, joissa pienellä alueella metsäkanalintujen metsästys muuttuu käytännössä mahdottomaksi.

Lausunnonantajat pitävät hyvänä esityksenä metson ja teeren metsästyksen sallimista Ruostesuo suojelualueella. Lausunnonantajien mielestä valtioneuvoston asetuseruonnoksessa mainittu Löytösuo-Karpassuo-Reikäsuon SPA-alueen metsäkanalintujen metsästyksen kieltäminen ei ole millään tavalla aiheellista. Metsäkanalintujen metsästyksen kieltäminen SPA-alueilla poikkeaa myös osin Pohjois-Pohjanmaan eteläosiin 2017 valtioneuvoston asetuksella perustettujen luonnonsuojelualueiden asetuksessa (644/2017) noudatetusta linjauksesta.

Valtioneuvoston Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelualueiden perustamisen asetuseruonnoksen muistiolounnoksessa todetaan, että perustettavien luonnonsuojelualueiden metsästyksistä koskevat linjaukset on sovitettu noudattamaan Pohjois-Pohjanmaan eteläosiin 2017 valtioneuvoston asetuksella perustettujen luonnonsuojelualueiden asetuksessa (644/2017) noudatettuja ratkaisuja, koska maantieteellisesti perustettavat suojelualueet ovat hyvin lähellä perustettuja suojelualueita ja luonteeltaan samantyyppisiä. Pohjois-Pohjanmaan eteläosiin 2017 valtioneuvoston asetuksella

perustettujen luonnonsuojelualueiden asetusmuistiossa on tuotu esiin, että asetuksella on pyritty sovittamaan yhteen alueella olevien Natura 2000 lintudirektiivin mukaisten erityissuojelualueiden suojeluarvojen turvaamistavoitteet alueella tapahtuvan metsästyksen kanssa. Esimerkiksi kanalintujen metsästys on valtioneuvoston asetuksella säädetty mahdolliseksi useammalla lintudirektiivin mukaisella erityisalueella, joilla on merkitystä muutonaikaisena levähdys- ja ruokailualueena, vesilintujen pääasiallisen muuttoajan jälkeen 20.9. alkaen.

Myöskään pyyn ja riekon metsästyksen kieltäminen ei ole tarpeen alueilla, joilla metson ja teeren metsästys on valtioneuvoston asetuksella sallittua.

Lausunnonantajien mukaan vähintään teeren ja metson metsästys tulisi sallia myös Löytösuo-Karpassuo-Reikäsuo suojelualueella, kuten Ruostesuo-alueella. Näiden suojelualueiden maantieteellinen ero on lyhyimmillään kaksi kilometriä. Luonnonolosuhteet ovat samanlaiset ja maasto on samankaltaista. Syytä miksi kahden samankaltaisen lähekkäin sijaitsevan alueen luokittelussa ja metsästyssäännöissä pitäisi olla merkittävä ero, ei perustelumuistiosta tai muualtakaan ilmene.

Lausunnon antavat metsästysseurat ovat kiintiöillä ja paikallisilla rauhoituksilla pyrkinyt varmistamaan, että metsäkanalintujen metsästys tapahtuu kestävän käytön periaarteella kulloistenkin paikallisten kanalintukantojen mukaan. Metsäkanalintujen tilannetta ja kehittymistä seurataan riistakolmiolaskennalla. Riistakolmio lasketaan kaksi kertaa vuodessa, talvella ja loppukesästä. Riistakolmiolaskennoista saatavaa tietoa käytetään seuran tekemien saaliskiintiöiden ja rauhoituspäästösten tekemiseen.

Metsästysseuran päätökset sitovat jäseniä noudattamaan sovittuja metsästyksen rajoituksia. Päätösten toteutumista valvotaan alueella tapahtuvan normaalin metsästyksenvalvonnan yhteydessä. Päätösten noudattamista edesauttaa myös metsästysseuran jäsenten välinen sosiaalinen kontrolli.

Yhteenvetona todettakoon, että metsäkanalintujen metson, teeren, pyyn ja riekon metsästys on metsästysseurojen jäsenille erityisen tärkeä metsästysmuoto, eikä sen suhteen tulisi tehdä suojelualueilla rajoituksia.

Heinäisorsa, tavi ja telkkä

Asetusluonnoksessa vesilintujen metsästys olisi kielletty. Pohjois-Pohjanmaan eteläosiin 2017 valtioneuvoston asetuksella perustettujen asetuksessa (644/2017) sallittiin sinisorsan, tavin ja telkän metsästys joillain alueilla, joissa vesilinnustuksella on ollut merkitystä. Runsaslukuisimpia sorsalintujamme pesii alueella runsaasti ja niitä myös jonkin verran alueella metsästetään. Osan alueesta rauhoittaa jo pelkästään laajalti vaikeakulkuinen maasto, joka on liian pehmeää käveltäväksi, mutta liian sakeaa soudettavaksi.

Lausunnonantajien mukaan heinäorsan, tavin ja telkän metsästys tulisi sallia suojelualueilla.

Metsähanhi

Löytösuo-Karpassuo-Reikäsuo alueella on metsähanhen lisääntymisen kannalta erinomaiset olosuhteet ja alue on myös metsähanhien muuttoreillä. Alueella on aikaisemmin harjoitettu metsähanhien metsästystä.

Metsähanhen metsästys on ollut Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella kiellettyä vuosina 2014–2019. Metsästystä on sallittu vuonna 2020 osassa Lapin maakuntaa ja metsähanelle on asetettu yhden linnun kiintiö. Ennen metsästyksen sallimista on laajat selvitykset, joiden perusteella kanta on todettu sellaiseksi, että tarkkaan säännelty ja rajattu metsästys on mahdollista.

Erittäin vaikeasti saaliiksi tavoitettavan ja siitä syystä arvostetun metsähanhen metsästys suoalueilla on suomalaisen eränkävynnin perinteitä parhaimmillaan. Vaikeissa olosuhteissa arkoja lintuja päätyy saaliiksi vähän.

Lausunnonantajien mielestä alueella tulisi sallia metsähanhen metsästys.

Villisika

Asetusluonnoksessa ei huomioida villisian metsästystä. Alueella ei vielä esiinny vakituisesti villisikoja, mutta laji on leviämässä kohti pohjoista Suomea. Suojelualueen lähiseudulta on jo havaintoja villisioista. Ilmaston muuttuessa lumipeitteen määrä vähenee, mikä tuo myös villisialle otolliset olosuhteet levitä ja muodostaa pysyvä kanta alueelle.

Villisikojen määrää pyritään rajoittamaan voimakkaasti afrikkalaisen sikaruton leviämisen ehkäisemiseksi. Afrikkalainen sikarutto on helposti leviävä eläintauti ja levitessään tuotantosikoihin, se aiheuttaa merkittäviä taloudellisia tappioita. Valtakunnallisena tavoitteena on, että villisikakanta pidetään pienenä ja kanta rajataan Kaakkois-Suomen ja Uudenmaan alueelle. Vaikeasti pyydettyjen villisikojen metsästäminen edellyttää riittävän tehokkaita pyyntimenetelmiä ja mahdollisimman kattavia metsästysalueita. Lausunnonantajien mielestä alueella tulisi sallia villisian metsästys, jotta villisikakantaa pysyttäisiin tavoitteiden mukaisesti rajoittamaan.

Valkohäntäpeura

Valkohäntäpeura on jo levittäytynyt Pohjois-Pohjanmaan eteläosiin. Valkohäntäpeuraa ei satunnaisia havaintoja lukuun ottamatta esiinny Muhoksen seudulla. Valkohäntäpeurojen kanta on vahvistumassa ja on todennäköisesti vain ajan kysymys, milloin laji on levinnyt myös puheena oleville suojelualueille. Valkohäntäpeuran kannanhoidon ja vahinkojen ennaltaehkäisyyn tulee olla ennakoivasti mahdollista. Kuten aikaisemmin on todettu hirvenmetsästyksestä, metsästysalueen tulee olla metsästyksen käytännön toteuttamisen vuoksi mahdollisimman yhtenäinen.

Lausunnonantajat katsovat, että valkohäntäpeuran metsästys tulisi sallia suojelualueilla samoin kuin hirvenmetsästys.

Metsäkauris

Metsäkauris on yleinen Muhoksen ja Utajärven alueella. Metsäkauriiden kanta on merkittävästi kasvanut viimeisten vuosien aikana Kanna kasvun myötä metsäkauriiden aiheuttaa vahinkoja alueella etenkin metsätaloudelle.

Lausunnonantajien mukaan metsäkauriin metsästys tulisi sallia suojelualueilla kuten hirven ja valkohäntäpeuran metsästyksen.

Metsäjänis ja rusakko

Asetusluonnoksessa Ruostesuon osalta on metsäjäniksen ja rusakon metsästys sallittu. Löytösuo-Karpassuo-Reikäsuo alueella metsäjäniksen ja rusakon pyynti kielletty. Alue muodostaa merkittävän osan metsästysseurojen metsäjäniksen ja rusakon pyyntialueesta. Metsäjäniksen ja rusakon pyynti tapahtuu yleisimmin ajavan koiran avulla, mikä edellyttää riittävän laajoja metsästysalueita. Metsäjänis ja rusakko ovat hirven ja kanalintujen jälkeen alueiden merkittävimpiä salislajeja.

Valtioneuvoston asetusluonnoksessa oleva metsästyksen kieltäminen SPA-alueella ei ole perusteltua. Metsäjäniksen ja rusakon metsästyksen kieltäminen SPA-alueilla poikkeaa myös osin Pohjois-Pohjanmaan eteläosiin 2017 valtioneuvoston asetuksella perustettujen luonnonsuojelualueiden asetuksessa (644/2017) noudatetusta linjauksesta. Metsäjäniksen pyynnin salliminen näillä alueilla olisi yhdenmukainen Pohjois-Pohjanmaan eteläisen osan luonnonsuojelualueiden metsästyksen suhteen.

Metsästysseurat rajoittavat kiintiöillä metsäjäniksen ja rusakon metsästystä kannan ollessa alhainen.

Lausunnonantajien mielestä metsäjäniksen ja rusakon metsästys tulisi sallia myös Löytösuo-Karpassuo-Reikäsuo suojelualueella kuten Ruostesuon alueella. Näiden suojelualueiden maantieteellinen ero on lyhyimmillään kaksi kilometriä. Luonnonolosuhteet ovat samanlaiset ja maasto on samankaltaista. Syytä miksi kahden samankaltaisen lähekkäin sijaitsevan alueen luokittelussa ja metsästyssäännöissä pitäisi olla merkittävä ero, ei perustelumuistiosta tai muualtakaan ilmene.

Lausunnonantajien mielestä suojelualueilla tulisi sallia metsäjäniksen ja rusakon metsästys.

Suurpedot

Asetusluonnoksessa suojelualueilla ei ole sallittu suurpetojen metsästystä, eikä asiaa ole huomioitu edes muistiossa. Suurpedot ovat Suomessa kaikki tiukasti suojeltuja ja niiden metsästämistä säädellään metsästyslain 41 §:n ja 41 a §:n sekä luontodirektiivin 1992/43/ETY perusteella. Suurpetojen poikkeuslupien myöntämistä säädellään metsästyslainsäädösten lisäksi valtioneuvoston asetuksella metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista (452/2013). Asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a—41 d §:ssä säädetyt poikkeuslupan myöntämisedellytykset täyttyvät.

Poikkeuslupien myöntämiseksi vaaditaan erityisiä perusteita. Jos ongelmaan ei löydetä muuta tyydyttävää ratkaisua, eikä poikkeuslupapyynti haittaa suotuisan suojelun tasoa, voidaan poikkeuslupa myöntää painavin perustein suurpedon tappamiseen. Suurpedon poikkeuslupa käy läpi tiukan arvioinnin, joten ankara oikeudellinen sääntely edistää suurpetojen suojelua.

Sellaisissa tilanteissa, joissa poikkeuslupa on myönnetty ja on tarkoituksena tietyn yksilön pyydystäminen, pyyntiä ei tulisi hankaloittaa kieltämällä suojelualueilla pyynti.

Samoin tulisi sallia Suomen Riistakeskuksen poikkeusluvalla tapahtuva suurpetojen häiritseminen. Häiritseminen on tappamista lievempi keino, mutta vaatii siitä huolimatta alueelle metsästysoikeuden.

Puheena olevalla alueella esiintyvät kaikki Suomen suurpedot. Alueella elää oikein hyvinvoiva susilauma. Ilveskanta on niin vahva, että alueelle on jo useampana vuonna myönnetty ilveksen metsästykseen poikkeuslupia. Karhukanta on vahvistumassa ja kun kanta muodostuu riittävän vahvaksi, niin jossakin vaiheessa voi kannanhoidollinen metsästys tulla kyseeseen. Satunnaisia havaintoja on myös ahmasta.

Lausunnonantajat etsittävät, että puheena olevilla alueilla sallittaisiin poikkeusluvalla tapahtuva suurpetojen metsästys ja häirintä.

Minkki, supikoira, näätä ja kettu

Haitalliset vieraslajit minkki ja supikoira ovat merkittävä haitta linnustolle puheena olevilla suojelualueilla. Vieraspedot aiheuttavat merkittäviä pesimätappioita linnulle. Kettukanta on alueella otollisista olosuhteista johtuen vahva ja on myös omiaan aiheuttamaan linnustolle vahinkoa.

Lausunnonantajat kannattavat kannatettavana, että minkin ja supikoiran pyydystäminen ja tappaminen ja ketun metsästys esitetään sallittavaksi Löytösuo-Karpassuo-Reikäsuo luonnonsuojelualueella. Jostakin syystä samaa mahdollisuutta ei ole kirjattu asetusluonnokseen Ruostesuon osalta, joka on kuten aikaisemmin on mainittu, olosuhteiltaan hyvin samankaltainen kuin Löytösuo-Karpassuo-Reikäsuo-alue. Minkin, supikoiran ja ketun metsästys tulisi sallia myös Ruostesuon alueella

Minkin ja supikoiran pyyntiin esitetään asetusluonnoksessa rajoitusta, että pyynti voitaisiin aloittaa vasta 20.9. Minkin ja supikoiran pyynti perustuu pitkälti passiivisiin menetelmiin kuten loukku- ja rautapyyntiin. Tekniikka mahdollistaa loukkujen ja rautojen seurannan riistakameran tai loukkuilmaisimen avulla. Supikoiran pyytäminen pysäyttävällä koiralla ns. pintapyyntinä on tehokkain tapa rajoittaa kanta. Koira johdatetaan supikoiran jäljille riistakamerasta tulleen havainnon perusteella. Koira seuraa tiiviisti supikoiran jälkeä ja pysäyttää sen. Muulle eläimistölle menetelmästä aiheutuva häiriö on vähäinen. Lausunnonantajien mukaan minkin ja supikoiran metsästys voidaan aloittaa suojelualueilla 1.8. kuten muuallakin.

Erittäin liikkuvaisena tunnettu näätä aiheuttaa osaltaan vahinkoa pesivälle linnustolle. Näätää pyydetään pääosin talvella, jolloin pyynti ei aiheuta haittaa lintujen pesinnälle tai muutolle. Lausunnonantajat esittävät, että näädän metsästys tulisi sallia suojelualueilla vesilintujen muuttoajan jälkeen 20.9.

Koirakokeet

Löytösuo-Karpassuo-Reikäsuo alueella ja Ruostesuolla on otolliset olosuhteet koirakokeiden järjestämiseksi. Lausunnonantajat ovat luovuttaneet alueitaan niin hirvenhaukku-, jäniksenajo- kuin linnunhaukkukokeiden järjestämiseen. Hyvää metsästyskoiraa ei saada koulutettua pelkän

metsästysajan puitteissa, vaan se vaatii koiran harjoittamista myös muina aikoina, joka on metsästyslainsäädännön mukaan sallittua. Lähtökohtaisesti koirakokeissa kohteena olevaa riistaa ei vahingoiteta. Metsästyskoirien harjoittaminen luonnonsuojelualueella tulisi sallia lainsäädännön mukaisella sallitulla ajalla.

Metsästys suunnitellulla suojelualueella lainsäädännön kannalta

Luonnonsuojelulain (1096/1996) 17a §:n kolmannessa momentissa mainitaan seuraavaa.

Muun kuin metsästyslain 8 §:n alueella sijaitsevalla muulla luonnonsuojelualueella eläinten tappamisesta, pyydystämisestä ja hätyyttämisestä on voimassa, mitä tämän lain 13 §:n 1 momentin 5 kohdassa säädetään. Valtioneuvoston asetuksella voidaan kuitenkin säätää metsästyksen sallimisesta muulla luonnonsuojelualueella, jos metsästys ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta tai aiheuta haittaa alueen muulle käytölle. Säännökset voivat olla ajallisesti tai alueellisesti rajoitettuja taikka kohdistua tiettyyn riistaeläinlajiin.

Hallituksen esityksessä luonnonsuojelulain muuttamiseksi (HE 99/2009 vp s.6) mainitaan puolestaan seuraavaa:

Perustettavilla muilla luonnonsuojelualueilla metsästyksestä päätettäisiin siten edellä mainituista lähtökohdista käsin tapauskohtaisesti huomioon ottaen jokamiehenoikeudet, virkistys ja luontoarvot. Tarvittavat rajoitukset valmistellaan yhteistyössä eri intressitahojen kanssa. Metsästystä koskevat rajoitukset voivat olla myös alueellisia, ajallisia tai kohdistua tiettyyn riistaeläinlajiin. Mikäli perustettava luonnonsuojelualue sisältyy myös Natura 2000 -verkostoon, noudatetaan lisäksi, mitä valtioneuvosto on metsästyksen osalta päätöksessään asiasta erikseen todennut. Näillä alueilla tavoitteena on myös, että voimassa olevat metsästyskäytännöt eivät olennaisella tavalla muutu.

Perustettavan suojelualueen kannalta on tärkeintä alueen säilyttäminen sellaisena, ettei siitä ihmisen vaikutuksesta muokata. Tässä suhteessa metsästäjät varmasti kannattavat alueen suojelemista esimerkiksi voimakkailta metsätaloudellisilta toimenpiteiltä. Lainvalmistelussa lainlaatijan tahtotilana on ollut mahdollistaa alueiden virkistyskäytön lisäksi myös metsästys merkittävänä virkistysmuotona siten, etteivät voimassa olevat metsästyskäytännöt olennaisella tavalla muutu. Nyt kyseessä olevalla alueella merkittävä yksittäinen käyttömuoto on nimenomaan metsästys ja edellä mainittujen seikkojen vuoksi alueen muu virkistyskäyttö on vähäistä. Metsästys ei aiheuta haittaa luonnonsuojelualueen muulle käytölle. Metsästyksen perusteeton rajoittaminen vaikuttaisi negatiivisesti paikallisten ihmisten asenteisiin luonnonsuojelua kohtaan. Aikoinaan valtion lunastaessa seudulta alueita vakuutettiin, ettei omistuksen siirtyminen se vaikuta metsästyksen ja muuhun tavanomaiseen luonnon käyttöön. Toivotaan, ettei näitä lupauksia ole unohdettu. Hirsijärven alueella on alueita yksityisomistuksessa, joita on suunniteltu suojeltaviksi. Jos metsästysoikeuksiin puututaan merkittävällä tavalla, on se omiaan myös vaikuttamaan maanomistajien halukkuuteen luovuttaa maitansa suojeltavaksi.

Metsästäjät tekevät vapaaehtoisesti ja omalla kustannuksellaan merkittävää käytännön työtä riistaeläinten elinympäristöjen ja elinolosuhteiden parantamiseksi. Hyvät metsästysmahdollisuudet ja runsas riistakanta motivoivat jatkamaan ja kehittämään riistanhoitotyötä. Lausunnonantajat ovat pyrkineet saamaan metsästysseuraan nuoria jäseniä jatkamaan suomalaisia metsästys- ja riistanhoitoperinteitä. Osmo Soininvaara totesi joskus leikkisästi, että paras keino varmistaa eläimen kannan vahvistuminen on tehdä siitä metsästettävä laji. Tässä piilee viisaus, sillä tunnetusti

metsästäjät huolehtivat alueestaan ja riistakannoista, jos siihen heille annetaan mahdollisuus. Suomalaiseen eränkäynnin perinteeseen kuuluu luonnon ja eläinten kunnioittaminen ja metsänviljan verottamisessa noudatetaan kohtuutta.

Lausunnanantajien esittämät muutokset valtioneuvoston asetusluonnokseen eivät vaaranna luonnonsuojelualueiden perustamistarkoitusten mukaista suojelua.

Metsästyksen merkitys paikalliselle kulttuurille

Asetuksen muistiolounnoksessa mainitaan, että luontoarvojen turvaamisen lisäksi merkittävä tavoite perustettavilla luonnonsuojelualueilla on luonto- ja kulttuuriarvot huomioivan virkistyskäytön mahdollistaminen.

Lausunnossa tarkoitetuilla suojelualueilla on ollut ja on paikallisille asukkaille suuri merkitys. Asumattomiin erämaihin on paettu vainolaista, sekä hankittu niukkaan ravintoon jatketta ja vaihtelua. Kansantarinat kertovat, että Löytösuo-Karpassuo-Reikäsuo suojelualueeseen kuuluva Sikiösuo on saanut nimensä Isovihan aikaisista tapahtumista. Vainolaista paenneet ja kyseisellä suolla piilotelleet paikalliset pakolaiset olivat joutuneet hukuttamaa lapsensa suohon, ettei näiden itku olisi kavaltaan piilopaikkaa vainolaisille.

Puheena olevien suojelualueiden isojako saatiin päätökseen 1860-luvulla. Isojaossa tuli lähikylien taloille ulkopalstoja. Ulkopalstoja tai niiden osia päätyi 1990-luvulla valtion omistukseen ja joita maa-alueita ollaan nyt valtioneuvoston asetuksella suojelemaan. Alueella on Hirsijärven kylä, jonne ensimmäiset asukkaat tulivat 1880-luvulla. Korpikylän elinmahdollisuudet olivat niukat kuten toki muuallakin Pohjois-Suomessa. Maanviljelys karuissa ja ankarissa olosuhteissa antoi vaatimattoman sadon, eikä alueen vähäisistä vesistöistä ollut saatavilla kalaa särpimeksi. Metsästys ja etenkin metsäkanalintujen pyynti, jopa jo silloisten lakien vastaisesti, oli välttämätön edellytys jo pelkästään hengissä pysymisen kannalta. Aikalaisten tarinoiden mukaan metsäkanalintujen määrät olivat suuria ja myös saaliit olivat valtavia tämän päivän mittapuulla mitattuna.

Muhoksen Metsänkulkijat ry:n ja Suokylän Eräpojat ry:n nuorimmat jäsenet metsästävät sukujensa mailla jo kahdeksannessa sukupolvessa. Lausunnonantajien mielestä tämä osoittaa, että Löytösuo-Karpassuo-Reikäsuon ja Ruostesuon suojelualueiden metsästyksellä on suuri merkitys paikalliselle kulttuurille ja perinteille. Eränkäynnin kulttuurin ja perinteiden toivotaan jatkuvan myös tulevaisuudessa.

Niemelä Juha

Muhoksen Metsänkulkijat ry - Suokylän Eräpojat ry

Niemelä Juha

Muhoksen Metsänkulkijat ry - Suokylän Eräpojat ry